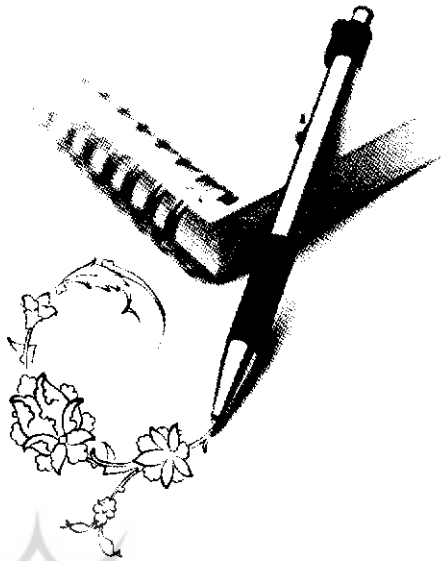

رسالت مقدس قلم

مهدی رضوانی پور

آن‌گاه که پروردگار علی‌اعلا، به مشیت مقدس خویش، نظام احسن را بنا نهاد، «قلم» به عنوان اولین خلقت، عزت و عظمت یافت که «أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللَّهُ الْقَلَمَ» تا تجلی بخش رازنامه بزرگ خداوند بر لوح محفوظ شود و به جوهره حب ذاتی، ترسیمگر کامل‌ترین نقش وجود، سیمای زیننده انسان کامل بر صحیفه هستی گردد.

قلم، آفرینشی عزیز است که حامل نور و روح الهی در ظلمت‌سرای ناسوتی گشته و نشان از کرامت و رحمت و اسعه رحمانی در عالم ملک داشته و سرسبزی بهشت خلد را حکایتگر بوده است؛ چنان‌که صادق آل محمد علیهم‌السلام فرمود: «إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الْقَلَمَ مِنَ الشَّجَرَةِ فِي الْجَنَّةِ يُقَالُ لَهَا الْخُلْدُ»^۱ همانا خداوند قلم را از درختی بهشتی

۱. بحار الانوار، ج ۵۴، ص ۳۶۶، از رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم: «اولین چیزی که خداوند آفرید، قلم بود.»
۲. همان، ح ۳.

آفرید؛ بهشتی که به آن «خلد» گفته می‌شود.»

قلم، سرسپرده عاشقی است که به سوگند «بِنِ وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ»^۱ شرافت یافته و در مسیر نیل به مقصود احدی، عاشقانه به سر دویده و همه هستی‌اش را نثار محبوب سرمدی نموده و در کلمات جاری از حق به بقا رسیده تا رایحه‌ای از باغ عشق و معرفت رحیمی را به حکم «الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ»^۲ به مشام یوسفان در چاه طبیعت مانده، برساند و نوید جاودانگی در فردوس برین را نغمه ساز کند.

قلم، روزنه علم الهی است که جهان را از هیبت و شکوه روشنی‌اش لبریز ساخته و گلبانگ توحید را در سراسر هستی طنین انداز کرده و یگانه و سیله‌ای است که می‌تواند گوهر اندیشه را از ورای صدف قلب انسان بیرون آورده، در آینه واژه‌ها و عبارات فراروی چشم گوهرجویان زیباپسند، جلوه گر کند و به زبان خامه، ترجمان رازهای نهفته در ضمیر آدمی باشد که «الْحَطُّ لِسَانُ الْتِيْدِ»^۳ خط (نوشته) زبان دست است.»

در گستره تاریخ بشر، هر گاه این ودیعه گرانبهای ربوبی در دست دانشمندی فرزانه و عالمی وارسته قرار گرفته، چشمه‌سار علوم و معارف رحمانی از آن جاری گشته و هامون تفتیده دل‌های مشتاق را به سرزمینی حاصلخیز تبدیل ساخته و جنت دلربای مشحون از گل‌های اسرار و لطایف حق را به ظهور رسانیده است و این گواه

۱. قلم / ۱: «قسم به قلم و آنچه می‌نگارد.»

۲. علق / ۴ و ۵: «خدایی که با قلم تعلیم داد و به انسان آنچه را نمی‌دانست، آموخت.»

۳. غررالحکم و دررالکلم، ص ۴۹، ح ۲۸۳.

بر آن است که قلم تنها در دستان باکفایت انسان کامل و یا انسان مهذب و تربیت یافته، به هدف خلقتش نایل می‌شود و از عهده رسالتش بر می‌آید؛ رسالتی که جز با ترویج معارف توحیدی و تبلیغ آموزه‌های دینی محقق نمی‌گردد.

و اگر در روایت معصوم علیه السلام آمده است: «مِنْ حَقِّ الْقَلَمِ عَلَى مَنْ أَخَذَهُ إِذَا كَتَبَ أَنْ يَبْدَأَ بِبِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ؛^۱ از حقوق قلم بر کسی که آن را به دست گرفته، آن است که وقتی می‌نویسد، با بسم‌الله الرحمن الرحیم آغاز کند.» از این جهت است که صاحب قلم باید یاد و ذکر الهی را در تمامی لحظات نوشتن و در همه کلمات جاری از قلم سر بیان دهد و نوشتار خود را از هر گونه شائبه نفسانیت، شرک و غفلت مبرا کند.

به راستی قلم نعمت عظیم و موهبتی شگرف است که به تصریح روایت نبوی، بدون وجود آن، حکومت و دین پایدار نمی‌ماند و زندگانی خوب و صالح حاصل نمی‌شود:

عبدالله بن عمر می‌گوید: «قُلْتُ لِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ لَا يُمْكِنُ إِلَّا أَنْ أَكْتُبَ مَا أَسْمَعُهُ مِنْكَ مِنَ الْأَحَادِيثِ لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَقَالَ ﷺ: لَا بَأْسَ أَكْتُبَ فَإِنَّ اللَّهَ عَلَّمَ بِالْقَلَمِ قَالَ وَالْقَلَمُ مِنَ اللَّهِ نِعْمَةٌ عَظِيمَةٌ وَ لَوْلَا الْقَلَمُ لَمْ يَسْتَقِمِ الْمُلْكُ وَ الدِّينُ وَ لَمْ يَكُنْ عَيْشٌ صَالِحٌ؛^۲ به رسول خدا صلی الله علیه و آله گفتم: برای من ممکن نیست، مگر اینکه آنچه از احادیث شما می‌شنوم، بنویسم تا فراموشش نکنم. پس فرمود: ایرادی ندارد، بنویس! به درستی که خداوند با قلم تعلیم داد. و قلم نعمت عظیمی از خداست که اگر نبود، حکومت و دین پایدار نمی‌ماند و زندگانی

۱. مستدرک الوسائل، ج ۸، ص ۴۳۴، ح ۹.

۲. همان، ج ۱۳، ص ۲۵۸، ح ۲.

صالح محقق نمی‌شد.»

اما در این عصر تجلی مظاهر و زینتهای مادی، قرن تحویر و سرگردانی، و عصر ارتباطات و تبادل افکار و اطلاعات، قلم می‌تواند وظیفه خطیر خویش را به انجام رساند و پیام‌رسان عزت و معنویت واقعی انسان و اسلام و انقلاب باشد؛ انقلابی که وامدار رسالت انبیا، ولایت اولیا، خون شهدا، و دم مسیحایی روح‌الله دوران، امام خمینی علیه السلام، آن خورشید فروزان آخرالزمان است که چون برآمد، جهانی از انوار روشنی بخش اندیشه‌های ناب را پیش روی ما گسترد و جاودانه‌ترین نقش عرفان و حماسه را ترسیم کرد و روح حیات معنوی را در کالبد جوامع بشری دمید؛ همو که آرزو می‌کرد، روزی فرارسد که همه سلاحهای مرگبار جهان بشریت به قلم تبدیل شود، و همو که رسالت مقدس قلم را در تمامی آثار ارزشمند علمی و معنوی خویش به انجام رسانید.

در دست ما نیز قلم می‌تواند قداست ازلی خود را این‌گونه حفظ نماید که حامل نور الهی و روح رحمانی برای شیفتگان کمال مطلق باشد و با رسالت مقدس و خطیرش، تجلی بخش کلمه طیبه گردد و انگیزه انجام عمل صالح را در ما تقویت نماید؛ چرا که «آیة یضَعُدُ الْكَلِمَ الطَّيِّبَ وَالْعَمَلَ الصَّالِحَ يَرْفَعُهُ»^۱ «سخنان پاکیزه و طیب به سوی خدا صعود می‌کند و عمل نیک آن را بالا می‌برد.»

و می‌تواند بر سجاده عبودیت و بندگی پروردگار به نماز خلوص بایستند و زبان به ترنم ذکرالله بگشاید و پیشانی خدمت بر آستان ربوبی حق بگذارد.